

Jätehuoltoviranomaisen toiminnan suunnittelu ja talousarvion valmistelutilanne 2026

Savo-Pielisen jätelautakunta 23.10.2025 § 21
8156/02.02.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Saija Pöntinen
puh. 044 718 5066
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen

Jätelautakunta hyväksyy jätehuollon viranomaispalvelujen toiminnan painopisteet ja merkitsee tiedoksi talousarvioluonnoksen vuodelle 2026.

Päätös

Jätelautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösesityksen.

Selostus

Kunnan toiminnan on oltava tavoitteellista ja suunnitelmallista. Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa hyväksytään kunnan toiminnan ja talouden tavoitteet. Jätehuollon viranomaispalvelujen osio on osa Kuopion kaupungin kaupunkiympäristön toimialan talousarviota.

Kuopion kaupungin talousarvioprosessin mukaisesti toimialojen lautakunnat antavat talousarvioesityksen kaupunginhallitukselle. Kaupunkiympäristön toimialan talousarvioesityksen on antanut kaupunkirakennelautakunta 17.9.2025. Vaikka jätehuollon viranomaispalvelujen toiminta on alueellista toimintaa ja muodostaa oman kokonaisuuden, senkin osio on mukana kaupunkiympäristön palvelualueen esityksessä. Jätelautakuntaa sitoo tässä esityksessä se, että jätehuollon viranomaispalvelujen nettotulos on nolla eli kustannukset katetaan kuntien tekemän sopimuksen mukaisesti jätemaksuilla.

Jätelautakunnassa käsitellään nyt jätehuollon viranomaispalvelujen talousarvioluonnos ja toiminnan painopisteet. Sen jälkeen, kun Kuopion kaupunginvaltuusto tekee talousarviosta päätöksen 1.12.2025, lautakunnat hyväksyvät toimialojen käyttösuunnitelmat, joissa määritellään talousarvion mukaisten rahojen käyttö. Jätelautakunta hyväksyy osaltaan jätehuollon viranomaispalvelujen käyttösuunnitelman, johon voidaan tehdä tarvittaessa muutoksia talousarvioluonnokseen nähden.

Jätehuoltoviranomaisen toiminta-ajatus

Savo-Pielisen jätelautakunta hoitaa jätelain mukaiset jätehuollon järjestämisen viranomaistehtävät sekä kuntien yhdessä sopimat jätehuollon seuranta- ja

kehittämistehtävät. Lautakunnan päätöksillä luodaan raamit toimivalle, asiakaslähtöiselle ja ympäristövastuulliselle jätehuoltojärjestelmälle. Jätehuoltoviranomainen on myös osaltaan mukana edistämässä kiertotaloutta kunnissa.

Jätehuoltoviranomaisen toteuttamalla seurannalla huolehditaan kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvat kiinteistöt eli asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöt sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöt yhdenvertaisesti ja kattavasti järjestettyyn jätehuoltoon. Samalla seurataan, että jätteiden erilliskeräys ja muut palvelut järjestetään määräysten mukaisesti.

Tavoitteena on, että jätehuollon viranomaistehtävät hoidetaan asiantuntevasti, tehokkaasti ja asiakastoiveet huomioon ottaen. Hakemukset, ilmoitukset ja muut yhteydenotot käsitellään palvelulupausten mukaisesti ja ratkaistaan jätelautakunnan hyväksymien periaatteiden pohjalta.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kunnallisen jätehuollon toimintaympäristöön kohdistuu tällä hetkellä merkittävää epävarmuutta johtuen valmisteilla olevista muutoksista jätelainsäädäntöön ja hankintalakiin. Muutosten tarkka sisältö ja laajuus ovat vielä osin epäselviä, mutta ne voivat edellyttää toimintojen uudelleenorganisointeja. Tämänhetkisten tietojen perusteella näyttää siltä, että hankintalakiin kaavailut sidosyksiköiden vähimmäisomistusosuusvaatimukset eivät koskisi jätehuoltotoimialaa. Mikäli näin on, jätehuoltotoimialalla vaadittaisiin vain verrattain vähäisiä muutoksia.

Vaikka hankintalakiin tehtävät muutokset eivät välttämättä vaadi suuria muutoksia kunnallisen jätehuollon organisointiin, jätelain muuttaminen sekä lain kehittäminen kiertotalouslaiksi tulevat joka tapauksessa vaikuttamaan toimintakenttään lähivuosien aikana. Uudistuksen myötä odotetaan muutoksia eri toimijoiden tehtäviin sekä jätehuollon toteuttamisen vaatimuksiin.

Alueellisesti muutospaineita toimintaan tuo jäteyhtiöiden selvitykset fuusioitumisesta. Lainsäädäntömuutokset ja mahdolliset muutokset kunnallisen jäteyhtiön toiminnassa edellyttävät jätehuoltoviranomaiselta laaja-alaisia toimenpiteitä. Näitä ovat esimerkiksi jätehuoltomääräysten päivittäminen, taksojen uudistaminen sekä sopimusten tarkistaminen. Samalla on tärkeää varautua muutoksiin myös asiakasviestinnässä ja neuvonnassa.

Toiminnan tavoitteet ja painopisteet

1. Jätehuollon seuranta

Jätehuoltoviranomaisen lakisääteiseen perustehtävään kuuluu seurata sitä, että kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvat kiinteistöt liittyvät säännösten mukaisesti jätehuoltoon. Seuranta kohdistuu sekajätteen, biojätteen ja pakkausjätteiden keräykseen. Perusseurantaa toteutetaan kuukausittain: kun jätehuolto päättyy kiinteistöltä esimerkiksi omistajanmuutoksen myötä,

jätehuoltoviranomainen tarkastelee määräajan jälkeen, onko jätehuoltoon liittymisestä huolehdittu uudestaan.

Vuonna 2026 seurantaan otetaan uutena useita loma-asuntoja käsittävien kiinteistöjen kierrätettävien jätteen keräys. Aikaisemmin seuranta on kohdistunut vakituisiin asuinkiinteistöihin, mutta nyt tarkastellaan myös taajamissa sijaitsevien, vähintään viiden lomahuoneiston kiinteistöjen erilliskeräysvelvoitteiden toteutuminen.

Sekajätteen ja kierrätettävien jätteen seurannan lisäksi jätehuoltoviranomainen toteuttaa saostus ja umpisäiliölietteiden jätehuollon seuranta. Tarkoituksena on tehostaa tätä seuranta. Seurantaan valitaan nyt vähintään kaksi kohdekuntaa. Seurannasta sovitaan kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa. Kohdekunnissa selvitetään ensin, millä kiinteistöillä lietteitä syntyy ja kartoitetaan tämän jälkeen, onko kiinteistöillä riittävät säiliöiden tyhjennykset. Samalla tiedotetaan omatoimisen käsittelyn mahdollisuudesta ja edellytyksistä sekä tätä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta.

Jätehuollon seurannan yhteydessä huolehditaan jätehuollon asiakasrekisterin päivittämisestä uusien jätehuoltoon liitettävien kiinteistöjen tiedoilla. Lisäksi tarkastellaan vanhojen asiakastietojen oikeellisuutta ja tehdään tarvittaessa rekisteriin korjauksia yhteistyössä kunnallisen jäteyhtiön kanssa.

2. Yhteistyö jätehuoltoviranomaisten kesken

Kun kunnalliset jäteyhtiöt selvittävät fuusiota, on myös jätehuoltoviranomaisten tärkeää tarkastella ja yhtenäistää omaa toimintaansa. Yhteistyön avulla voidaan myös jakaa osaamista ja valmistautua paremmin toimintaympäristön muutoksiin. Laajempi yhteistyö eri alueiden jätehuoltoviranomaisten kesken mahdollistaa myös yhteisten ohjeistusten ja asiakirjojen tuottamisen.

3. Jätehuollon ohjaus

Jätepoliittinen ohjelma ohjaa sekä kuntien että Jätekukon toimintaa. Näitä tahoja innostetaan ja sitoutetaan viemään eteenpäin ohjelman mukaisia toimenpiteitä. Edistämistyön tehostamiseksi selvitetään hyviä käytäntöjä muilta alueilta ja tehdään yhteistyötä alueen ilmastohanketoimijoiden kanssa.

Jätteen kierrätyksen edistämiseksi kartoitetaan yhteistyössä Jätekukon kanssa kierrätettävien jätteen erilliskeräysvelvoitteiden laajentamismahdollisuuksia ja arvioidaan jätehuoltomääräysten päivittämisen tarvetta. Myös taksaperiaatteiden toimivuutta punnitaan ja taksaa peilataan Itä-Suomen muiden alueiden taksoihin.

Talousarvioluonnos

Jätehuoltoviranomaisen määräraha vuodelle 2026 on 428 000 euroa. Suurimman osan menoista muodostavat henkilöstökulut. Palvelujen ostoissa merkittävimpiä ovat ICT-kustannukset, viestintään liittyvät kustannukset (esimerkiksi postitus-, puhelin- ja ilmoituskulut) sekä vuokratulot. Lisäksi kustannuksia tulee luottamushenkilötyöstä.

Jätelautakunnan toiminnan kustannukset katetaan kuntien tekemän sopimuksen mukaisesti kokonaisuudessaan jätemaksuilla (perusmaksun jätelautakuntaosalla), joten nettotulos on vastuukunnan kannalta aina nolla. Perusmaksuun ei olla tekemässä korotuksia.

	TOTEUMA 2024	KÄYTTÖ- SUUNNITELMA 2025	TALOUS- ARVIO 2026
TOIMINTATULOT	386 500	418 000	428 000
Henkilöstömenot	- 338 235	-350 000	-374 000
Palvelujen ostot	-40 071	-61 000	-47 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-566	-1 000	-1 000
Vuokramenot	-7 506	- 6000	-6 000
Muut toimintamenot	0	0	0
TOIMINTAMENOT	-386 378	-418 000	-428 000
TOIMINTAKATE	122	0	0

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosäätö 30 ja 37 §

Vaikutusten arviointi

Jätehuoltoviranomaisen lakisääteinen toiminta vaikuttaa myönteisesti alueen asukkaisiin. Viranomaisen tehtävien hoitaminen laadukkaasti varmistaa, että jätehuolto on järjestetty yhdenvertaisesti ja toimivasti alueen asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöillä. Useat asiakkaat toivovat myös isoimmilla loma-asuntokiinteistöillä kattavia lajittelu- ja erilliskeräysmahdollisuuksia, minkä toteutumista tullaan nyt seuraamaan. Osa asiakkaista voi kokea heille asetettujen velvoitteiden seurannan negatiivisena, mutta kokonaisuudessaan seurannan vaikutukset ihmisiin ovat myönteiset.

Jätehuollon liittymisvelvollisuuden sekä jätevesilietteiden tyhjennysten ja käsittelyn seuranta edistää sitä, että jätteet ohjautuvat asianmukaiseen käsittelyyn, eikä niistä aiheudu haittoja. Kierrätettävien jätteiden erilliskeräyksen seuranta taas kasvattaa kierrätykseen ohjautuvien jätteiden määrää. Seurannalla on näin ollen positiivisia ympäristövaikutuksia. Myös kiertotalouden edistäminen kuntien toiminnassa voi vähentää ympäristökuormitusta.

Jätehuoltoviranomaisen toiminnan kustannuksissa on hienoista kasvua, mutta taksakorotuksia ei ole tämän vuoksi tarvetta tehdä. Toimintaympäristön muutoksiin, kuten lainsäädännön uudistuksiin ja jäteyhtiöiden fuusioitumiseen, varaudutaan ennakoivasti. Tämä lisää järjestelmän joustavuutta ja varmistaa, että palvelut

pysyvät ajantasaisina ja tehokkaina. Yhteistyö muiden jätehuoltoviranomaisten kanssa vahvistaa osaamista ja mahdollistaa yhtenäisten käytäntöjen kehittämisen.